

неякісної дорогої продукції. При цьому він може діяти тривале тільки при наявності якісного антимонопольного законодавства, що регламентує норми, що обмежують монополістичну діяльність, принципи ведення боротьби на ринку, повноваження державних органів по нагляду за дотриманням відповідних правових норм.

Конкуренція на ринку створила дуже складну і важливу проблему для успішної діяльності підприємства – забезпечення стійкого положення на конкурентному ринку. Конкурентоздатність – це наявність внутрішніх факторів, які дадуть змогу (теоретично) завоювати ринок за допомогою продукції власного виробництва, або це можливість знаходити шляхи для досягнення переваг над іншими учасниками ринку за рахунок внутрішніх факторів.

Так відзначимо, що підприємство буде конкурентоздатним, якщо буде використовувати кореневі компетенції, тобто ініціативний потенціал своїх працівників. Керівництво підприємства повинно постійно шукати нові шляхи та заходи боротьби з конкурентами. Процес пошуку нових ідей, шляхів, які можуть перерости в конкурентні переваги повинен бути безперервним.

Література:

1. Азоев Г.Л. Конкуренция: анализ, стратегия и практика / Г.Л. Азоев. – М.: Центр экономики и маркетинга, 2006. – 208 с.
2. Юданов А.Ю. Конкуренция: теория и практика: учеб.- практ. пособие / А.Ю. Юданов. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Тандем : ГНОМ-ПРЕСС, 2008. – 405 с.
3. Фатхутдинов Р.А. Конкурентоспособность: экономика, стратегия, управление / Р.А. Фатхутдинов. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 312 с.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

*Близнюк А.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сутність поняття «економічна безпека підприємства» можливо визначити шляхом поєднання сутності двох його складових, а саме сутності категорії «управління» та поняття «економічна безпека підприємства».

Розглянемо сутність категорії «управління». В менеджменті підприємства найбільш поширеним та загальнозживаним є розуміння управління як певного акту впливу суб'єкта управління на об'єкт з метою зміни його стану або поведінки в напрямку, що визначається бажаним в певних умовах [1, 2]. Такий підхід до розуміння поняття є притаманним і для процесу управління економічною безпекою підприємства.

Слід відзначити, що управління економічною безпекою підприємства є однією зі складових управління підприємством, а тому на нього поширюється і

певний категорійний апарат, що зазвичай характеризує управління підприємством. Будь-який управлінський процес на підприємстві відбувається циклічно та проходить в своїй реалізації кілька стандартних етапів, що охоплюють весь цикл прийняття та реалізації управлінського рішення, а саме це такі етапи: прийняття управлінського рішення; реалізація управлінського рішення; контроль управлінського рішення.

Визначення сутності управлінського процесу значною мірою визначається конкретною ситуацією та проблемою, однак, у будь-якому, випадку метою управлінського процесу є прийняття та реалізація адекватного та вірного управлінського рішення. Виходячи з того, що сутність управлінського процесу визначається переважно конкретною проблемою та ситуацією, визначимо сутність процесу управління економічною безпекою підприємства.

Найбільш відповідним до досліджуваної проблеми є таке, що трактує процес управління економічною безпекою підприємства – як комплекс взаємопов'язаних операцій, спрямованих на досягнення підприємством стану економічної безпеки, тобто такого стану, в якому ймовірність негативних змін під впливом середовища є прийнятною.

Відповідно до наведеного визначення управлінського процесу, також можна зробити висновки про наявність трьох обов'язкових його елементів, а саме проблеми, рішення та особи, яка це рішення приймає. Проблемою, з точки зору управління, є наявність невідповідності, розриву між бажаним станом об'єкта управління та його фактичним станом. Тобто з точки зору управління економічною безпекою підприємства, проблемою є негативне відхилення наявного рівня економічної безпеки підприємства від запланованого її рівня.

Вирішенням проблеми є знаходження засобу подолання розриву між фактичним та бажаним станами об'єкту управління або вибір з усього переліку таких засобів оптимального. Таким чином, рішенням у розрізі управління економічною безпекою підприємства є виявлення та вибір засобу, який дозволить підприємству набути бажаного рівня економічної безпеки, тобто дозволить повернути ймовірність негативних наслідків впливу середовища до встановлених меж.

Важливим аспектом при формуванні всебічного враження про сутність управлінського рішення з економічної безпеки підприємства є також розуміння його місця в системі класифікації управлінських рішень.

Отже, рішення з управління економічною безпекою підприємства є:

- регуляторним та контрольним, бо саме рівень ЕБП є показником, що дозволяє контролювати та регулювати в необхідному напрямку діяльність підприємства, підвищувати її ефективність;

- комбінованим за змістом, бо охоплює своїм впливом більшість сфер функціонування підприємства;

- довгостроковим, бо управління економічною безпекою відносить як до поточних, так і до стратегічних функцій менеджменту;

- переважно внутрішнього спрямування, однак приймається під впливом факторів зовнішнього середовища;

- може прийматися як одноособово (власником, керівником), так і групою (структурний підрозділ), залежно від того, в чий компетенції перебувають питання з управління ЕБП;

- повторюване, бо моніторинг рівня ЕБП повинен проводитися на підприємстві перманентно з певною періодичністю.

Отже, в результаті дослідження можна зробити висновок, що управління економічною безпекою підприємства представляє собою реалізацію специфічних управлінських рішень стосовно адаптації підприємства до певних умов зовнішнього та внутрішнього середовища з метою досягнення встановлених цілей. Тобто управління економічною безпекою є однією зі специфічних функцій менеджменту, а тому на нього значною мірою поширюється більшість загальноприйнятих аспектів та категорійного апарату, які характеризують менеджмент підприємства.

Література:

1. Охріменко А.Г. Основи менеджменту: навч. посіб. / А.Г. Охріменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 130 с.

2. Федулова Л.І. Менеджмент організацій / Л.І Федулова, І.В. Сокирник, В.В. Стадник. – К.: «Либідь», 2004. – 446 с.

ГУМАНІСТИЧНИЙ, СОЦІАЛЬНИЙ ТА СИСТЕМНИЙ НАПРЯМКИ МЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Богашко О.Л., к.е.н., доцент

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Фундаментом сучасного суспільства, економіки та людських відносин виступає керована організація. Завдання менеджменту в системі розвитку підприємництва залишається незмінним: забезпечувати зовнішню результативність і внутрішню ефективність роботи організації. У різні періоди свого становлення менеджмент концентрувався на технічних, технологічних, гуманітарних або соціальних аспектах функціонування організації.

Так, під функціональним менеджментом прийнято розуміти управління, засноване на розподілі обов'язків керівників відповідно до структури та функцій організації. Метою такого менеджменту є забезпечення виконання основних функцій, а об'єктом управління – техніко-технологічні системи, що реалізують ці функції.

До функціонального менеджменту відносяться підходи, засновані на адміністративних принципах і засадах. Узагальнений результат такого функціонування – виробництво і реалізація продукції (товарів, послуг, робіт). Тому функціональний менеджмент часто орієнтується на продукт як втілення основної функції підприємства.